

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/47/2015
Identifikačné číslo spisu:	7014201494
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014201494.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej, a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa: Z. R., trvale bytom Q. XXX/X, T., t. č. V. XXX, D. A., H. T. proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu, ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. marca 2015, č. k. 3Sd/82/2014-35, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. marca 2015, č. k. 3Sd/82/2014-35 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 30. septembra 2014 , číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že trvanie invalidity bolo na podklade žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku posudkovým lekárom sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Rožňava opätovne preskúmané s tým záverom, že je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Pokles schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť podľa posudkového záveru posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne je 50%.

Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že navrhovateľ bola uznaný za čiastočne invalidného od 8. novembra 2000. Na základe jeho žiadostí o zvýšenie invalidného dôchodku, resp. na základe stanovených kontrolných lekárskech prehliadok bol uznaný naďalej za čiastočne invalidného podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení aj v roku 2003, 2009 a 2013. V roku 2009 bol posúdený aj podľa zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50%.

Na základe žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku bol zdravotný stav posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Rožňava dňa 17. septembra 2014 bez prítomnosti posudzovaného. Na základe predchádzajúceho súhlasu navrhovateľa posudkový lekár sociálneho poistenia posúdil odborné lekárske nálezy z psychologického, neuologického, gastroenterologického, psychiatrického, ortopedického a chirurgického vyšetrenia. Dospel tak k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je ľahká duševná zaostalosť s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly V. položka 6 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení v rozsahu 40% mierou s navýšením o 10% pre detskú mozgovú obrnu s ľahším postihnutím funkcie dolných končatín. Na tomto závere posudkový lekár sociálneho poistenia zotrval aj 14. novembra 2014. V súdnom konaní zdravotný stav navrhovateľa posúdila posudková lekárka Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove za prítomnosti prísediaceho lekára so špecializáciou na psychiatriu dňa 10. decembra 2014 bez prítomnosti navrhovateľa, s jeho súhlasom. Po vyhodnotení odborných náleзов, aj novo doložených k opravnému prostriedku prijala posudkový záver v ktorom konštatovala, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa je ľahká duševná zaostalosť s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly V. položka 6 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení v rozsahu 40% a pre iné zdravotné postihnutie - detská mozgová obrna s ľahším postihnutím funkcie dolných končatín zvýšila percentuálnu mieru o 10%. Krajský súd preskúmal rozhodnutie odporkyne a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia, ako aj po podaní opravného prostriedku postupovali v súlade so zákonom o sociálnom poistení. Predložené odborné lekárske posudky o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa boli úplné, objektívne a presvedčivo zdôvodňujúce záver, že zdravotný stav navrhovateľa aj naďalej spĺňa zákonné podmienky invalidity stanovené v § 71 zákona o sociálnom poistení a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej v rozsahu 50%.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ odvolaním. Nesúhlasil s posúdením zdravotného stavu ani s tým, že poberá 91,30 eur mesačne. Uviedol, že je postihnutý od narodenia a jeho zdravotný stav sa neustále zhoršuje, pričom poukázal na konkrétne zdravotné problémy a ťažkosti. Žiadal o preskúmanie zdravotného stavu a zvýšenie čiastky invalidity 3. stupňa.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadrila tak, že navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol konaní správne posúdený považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250l ods. 2 a § 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľ nie je možné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne zo dňa 30. septembra 2014, ktorým bola navrhovateľovi zamietnutá žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku s poukazom na § 73 a § 112 zákona o sociálnom poistení vzhľadom na posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne na základe ktorého je navrhovateľ naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že čiastočná invalidita vznikla 8. novembra 2000 podľa zákona účinného do 31. decembra 2003. Jej trvanie bolo preskúmané na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 27. novembra 2002 a v roku 2009. Od 9. marca 2009 bol navrhovateľ uznaný za čiastočne invalidného aj v Českej republike. V roku 2010 bola invalidita posudzovaná na účely § 33 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb, v znení zákona č. 235/1992 Zb. o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľ požiadal v roku 2012

a naposledy v auguste 2014.

Posúdenie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sú upravené v § 71 zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70%, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky. Odporkyňa pri posudzovaní nároku na zvýšenie invalidného dôchodku v otázke posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa vychádzala z uvedených lekárskejších správ, ktoré určili naďalej za rozhodujúce zdravotné postihnutie ľahkú duševnú zaostalosť, ktorej určili podľa kapitoly V. položka 6 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení z percentuálneho rozpätia 40-60%. Vychádzali z lekárskejších správ z odborných vyšetrení predložených navrhovateľom v priebehu celého konania, hlavne zo psychologického vyšetrenia zo dňa 5. februára 2014 ktoré svedčí pre pretrvávajúcu ľahkú duševnú zaostalosť, po prekonanej detskej mozgovej obrne, ktorá je trvalého charakteru. Za iné zdravotné postihnutie bola zhodne určená detská mozgová obrna s ľahším postihnutím funkcie dolných končatín podľa kapitoly VI. Oddiel A položka 3 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení bola určená ďalšia 10% miera poklesu z možného zákonného rozpätia 0-10%.

Aj z posudku o invalidite vypracovaného OSSZ Selimy, Česká republika dňa 5. októbra 2011 vyplýva, že aj tento orgán sociálneho zabezpečenia dospel pri posudzovaní zdravotného stavu a pracovnej schopnosti poistenca - navrhovateľa k rovnakým skutkovým zisteniam, ako posudkoví lekári sociálneho poistenia, na základe ktorých vznikla navrhovateľovi invalidita II. stupňa aj podľa právnych predpisov Českej republiky od 5. septembra 2011 z dôvodu detskej mozgovej obrny: paraparéza a hypotrofia dolných končatín, ľahká mentálna retardácia (IQ=56, MQ 50), porucha osobnosti... V konaní o žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku nebolo preukázané zhoršenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia v porovnaní s posledným posúdením. Taktiež nebolo preukázané zhoršenie ani inej choroby, pre ktorú by bolo možné postupom podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení považovať za rozhodujúce zdravotné postihnutie inú chorobu, ako bola doteraz určená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k odvolaniu navrhovateľa konštatuje, že predloženými správami z odborných vyšetrení, hlavne zo psychologického vyšetrenia bol preukázaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia rovnako nepriaznivý zdravotný stav ako v právoplatne skončených konaniach o invalidný dôchodok a nemohol sa tak zákonne domáhať priznania vyššieho invalidného dôchodku. Krajský súd v napadnutom rozsudku nepochybil, keď považoval preskúmané rozhodnutie za zákonné. Zo záverov posudkov neboli zistené rozpory a o odbornej úrovni posudkov posudkových lekárov nemal dôvod pochybovať ani odvolací súd. Ostatné odvolacie dôvody proti rozsudku krajského súdu neboli spôsobilé spochybniť zákonnosť postupu a rozhodnutia odporkyne a rozsudku krajského súdu. Preto rozsudok Krajského súdu v Košiciach podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov tohto konania nepriznal.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.